

II.

O odă de George Lazar.

Dintre cele rămase după George Lazar, îmi mai veni la mână o broșură de patru foi tipărite, care cuprinde o odă în limba românească, compusă și edată de numitul învătăat cu ocasiunea logodirei împăratului Francisc I, la anul 1808.

Poesia este interesantă nu numai pentru cuprinsul ei, dară și pentru versificațiunea și ortografia, în care este scrisă.

Poesia constă din 78 versuri de câte 11 silabe ($5\frac{1}{2}$ metri) cu cadențe, dară fără rytm și fără cesură.

În poesia de față, pre lângă versificațiunea principală mai formează literile inițiale și finale acrostichoane pentru sine, și afară de aceea mai formează litera mijlocie un acrostichon pentru sine în limba maghiară. Deci

acrostichonul întâiu

este format din inițialele versurilor de sub numerii impar și din finalele versurilor de sub numerii par și constă din două versuri în limba latină de următorii cuprins:

*Vivas Austriae imperator ac Auguste Francisce
Cum tua electa consorte Ludovica, lactissime.*

Acrostichonul al doilea

se formează în limba germană din inițialele versurilor de sub numerii par și este de următorii cuprins:

Es lebe der Kaiser Franz und die neue Kaiserin.

Acrostichonul al treilea

se formează din litere dela mijlocul versurilor de sub numerii par în limba magiară și este de acest cuprins:

Éljen a felséges császár urunk Ferencz sokáig.

Scrierea este cu litere latine. Ortografia folosită de George Lazar în această odă este de tot barbară; consonantele derivate se scriu cu câte două și trei consonante originale.

Pentru **i** scurt nu numai la finea cuvintelor, dară chiar în mijloc, în diftongi se folosește **y**.

Broșura din cestiune este format cuart, ediție de lucs. Titula ei scrisă cu litere mari și arangiată pe întreaga pagină primă este următoarea:

VERSURY

DE LAUDE IN LIMBA DACO-ROMANEASKE

LA

LOGODIREA

PREA ENELTZATULUI NOSTRU MILOSTIV IMPERAT, STEPEN, SCHI TAYKE

FRANTZ I.

KU

LUDOVICA

PREA ENELTZATA MILOSTIVA IMPERETEASSE, STE-PENE SCHI MAYKA NOASTRE

KARY LA ANNUL

1808

SMERIT ASSE ALKETUI SAU INDREZNIT.

VIENNA

Szau typerit ku slovele lui Girold.

Pe pagina a doua, de-a stânga așa dară, la mijlocul paginei este tipărit :

PRIN

GEORGIE LAZAR,

askultetoriul S. S. Theologiy intral dojlea ann, despre partea Cleruluy romanesk ne unit din M. Principat al Transylvaniy, in prea vestita Universitate dela Vienna.

Pe pagina a treia se începe oda însași, care în rânduri resfirate se întinde pe patru și jumătate pagini.

Deasupra pe pagina, unde se începe oda este a se cetî următoarea îndrumare tipărită :

„Szlovele tseale mary deprin kapetile versurilor, schi tseale mary deprin milslok trebue de osseby se se tseteaske in dsoss. *Litterae majores deorsum legendae.*“

În următoarele dăm loc acestei ode ocazionale întocmai precum se află tipărită în broșură :

Viu schi „eu“ jate! Ka fijul tse kreaste
En mila perinteaskE, schi trejeastE,
Iizy aduk prinos, putzine jar sokotesc,
Schi ku atsesta sfentul thron sel meresC.
Viu! ka un rob prea zmerit pementescu
La skaonul tsel sfent, schi indreznescU,
Atzy adutse dzertfe din toate tse am,
Eale! ke sent in numE d'jun supus neaM.
Stau, jate! 'n gjenunky, ku frik' adeverat,
Bukurendume d'al Nostru imperatT.
Al nostru imperat zik, schi te slevescu,
Esty perinte, tayke bA te numesU.
Unde ateta povatze vom afla?
De makar unde vom Fi, schi vom umbIA;

Csinste; una krestetuluy teu numind,
*Dreapta ta ku sfent sceptr***U** prea interin**D**;
Alta domney dend, schi krejeassiy noao,
Iate! blende mayke **Nö** fatse noa**Ö**!
Vézy! Ke ensuschy schi putearea de sussy;
En kare nedezdea **Ku** tot tzay puss**U**,
Glessujeaste, ba ku drag atzy preznu
Nu treatse, zioa ku **Folos** atzy tsinst**I**.
Un domn, ah! tayke neamuluy omenesc!
*En tserju, vézy! schi stele***E** te prosleves**C**.
Slevite fije schi'n noy zioa asta,
*Unul, ah! ba totzy ku do***R** fac atsast**A**.
Tzie! ah! prea mayka noastre! krestetul
*En multzy feritsitzy any, pr***E**ku libanu**L**,
En frunzaske; ka preannalte dreapta ta
Kermujaske'n multzy any **Neamul** ku mil**A**.
Feritsite se fiy'n kessetorie!
*Ani tey totzy vie***T**zi vesseli**E**.
Rupesse la tine viklesugul tot,
*In frike in naintet***Zy** zake dzos mor**T**;
Atuntsy toate neamurile, robi tei,
*Slevivor ku drago***Ste** stepeni se**I**.
Norocul, kreade! Ka kedru ku folos
*Enke va kreste prea, Oh! ba prea frumo***S**.
Coprinde mayke, ah! ba ja tsam adus;
Ramuri sent, tzie au **Krescut**, eu leam pu**S**.
In sen tzine, gridzeaste bine tse ay;
*Imperat este, asch***A** pre altul na**I**.
Slava, noy robi tey umilit vo dem,
Nitsy pre altzi, deket vol, perintzy ave**M**.
Coprinde ense in nume de bine,
Nuy, de ket inimiy **Graju** dela min**E**.